ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1-3/24/943/2284

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	22.10.2024 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	08.09.2024 (registreeritud inspektsioonis 09.09.2024)
Teabevaldaja	Pärnu Linnavalitsus aadress: Suur-Sepa 16, Pärnu e-posti aadress: linnavalitsus@parnu.ee
Teabevaldaja vastutava isik	linnasekretär
Vaide esitaja (teabenõudja)	Eraisik aadress: Xxxxx x-x, Xxxxx e-posti aadress: xxxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:
avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punkti 3, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punktide 2 ja 4 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75[1] lõike 4 alusel

1) teen vaideotsuse rahuldada vaie osaliselt:
2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

a) vaadata uuesti läbi vaide esitaja 07.08.2024 teabenõue käskkirjades nr 4.2-1/14/2024 ja nr 4.2-1/11/2024 ametnike nimede, ametkohtade ja kuupäevade osas ning kõrvaldada ametnike nimedelt, ametikohtadelt ja kuupäevadelt ebaseaduslikud piirangud ning väljastada vaide esitajale dokumendid koos ametnike ja töötajate nimedega, v.a hoiatuse saanud isikute nimed (vaide nõude punkt 1).

b) juhul, kui linnavalitsus jätkuvalt leiab, et piirangute kehtestamine on põhjendatud, siis tuleb linnavalitsusel vaide esitajale täiendavalt selgitada, kuidas ja kelle eraelu puutumatust riivab otseste juhtide ja kolleegide nimede avalikustamine ning kuidas nende nimede kaudu on noomituse saanud töötajad jätkuvalt tuvastatavad, kui isikud enam linnavalitsuses ei tööta ja nende nimed ei ole avalikud.

3) jätta vaie rahuldamata vaide punktide 2 ja 3 osas. Kuigi käskkirjadele nr 4.1- 1/75/2023 ja 4.1-1/74/2023 ei olnud algselt juurdepääsupiirangu kehtestamine õiguspärane, on linnavalitsus edastanud vaide esitajale käskkirjad täies ulatuses. Seega on teave vaide esitajale edastatud ja tema õigusi teabe saamisel ei ole rikutud. Kuna aga käesolevaks ajaks on ametnike karistus kustunud ning nende nimed ei kuulu enam avalikustamisele, siis piirang AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel on peale karistuse kustumist põhjendatud. Lisaks ei ole võimalik dokumendiregistris avalikustada ühe kirjana registreeritud dokumente osaliselt.
4) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 31.10.2024. Samaks ajaks edastada vaide esitajale edastatud täiendavast vastusest koopia ka Andmekaitse Inspektsioonile.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse üksnes vaideotsuse (ülaltoodud punkt 3) rahuldamata jäänud osas. Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:
- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:
Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:
Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

Sunniraha 2000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:
1. 30.07.2024 esitas vaide esitaja Pärnu Linnavalitsusele teabenõude, milles soovis dokumente milledele olid paigaldatud juurdepääsupiirangud eraelu kaitseks.
2. 06.08.2024 (kiri 4.3-7/6855-1) väljastas linnavalitsus käskkirjad nr 4.1- 1/75/2023 ja 4.1-1/74/2023 täies ulatuses ja käskkirjad nr 4.2-1/14/2024 ja 4.2-1/11/2024 osaliselt kattes neis kinni teabe millele juurdepääsupiirangu seadmine ei olnud vaide esitaja hinnangul õiguspärane.
3. 07.08.2024 teatas vaide esitaja, et ei nõustu, et noomituste-, distsiplinaarkaristuste

käskkirjadel on kinni kaetud, ametikohtade, osakondade, vahetu juhi, teenistuse juhataja, teiste seotud ametnike ja kolleegide nimed mis kuidagi ei riiva kellegi eraelu puutumatust. Lisaks on õigusvastaselt kinni kaetud ka tekstis toodud kuupäevad.

4. 06.09.2024 edastas Pärnu linnavalitsus vaide esitajale vastuskirja nr 4.3-7/6855-3, mis jäi vaide kohaselt vaide esitajale arusaamatuks.
5. 08.09.2024 esitas vaide esitaja teabenõude mittenõuetekohase täitmise peale vaide

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt kirjutas Pärnu Linnavalitus 06.09.2024 vastuskirjas nr 4.3-7/6855-3, mida seadus keelab asutusesiseseks teabeks tunnistada, kuid jättis põhjendamata kuidas ja kelle eraelu puutumatust riivab osakondade, ametikohtade, vahetu juhi, teenistuse juhataja ja teiste ametnike ja kolleegide nimede avalikustamine õigusaktides 4.2- 1/14/2024 ja 4.2-1/11/2024.

Vaide esitaja leiab, et AvTS ei anna alust sellisele teabele juurdepääsupiirangu seadmiseks. Samuti keelab seda AvTS § 36 lg 1 p 6. Samuti leiab vaide esitaja, *et (kiri 06.08.2024) dokumentidele nr 4.1- 1/75/2023 ja 4.1-1/74/2023 juurdepääsupiirangu paigaldamine (AvTS § 35 lg 1 p 12) põhjusel, et dokumentides mainitud lisad sisaldavad eraelulisi isikuandmeid ei ole õiguspärane. Kui dokument ise ei sisalda juurdepääsupiiranguga teavet tuleb see avalikustada, olenemata selles, et selles on mainitud lisa mis sisaldab piiranguga teavet. Sellise seisukoha on andnud ka AKI.*

Pärnu linnavalitsus rikkunud vaide esitaja põhiseadusest tulenevat subjektiivselt õigust saada avalikuks kasutamiseks mõeldud teavet seadusega ettenähtud korras ja ulatuses (dok 4.2-1/14/2024 ja 4.2-1/11/2024) ning vaide esitaja õigust saada avalikuks kasutamiseks mõeldud teavet seadusega ettenähtud korras ilma, et selleks tuleks teabenõuet esitada (4.1-1/75/2023 ja 4.1- 1/74/2023)

Lähtuvalt eeltoodust palub vaide esitaja:
1. tuvastada, kas Pärnu linnavalitsus on põhjendanud nõuetekohaselt ja piisavalt käskkirjadel 4.2- 1/14/2024 ja 4.2-1/11/2024 ametikohtade, osakondade, vahetu juhi, ametnike, teenistuse juhataja, teiste ametnike ja kolleegide nimede kinnikatmist, kuidas ja kelle eraelu puutumatust sellise teabe avalikustamine oluliselt riivaks ja kas selle teabe kinnikatmine oli õiguspärane?
2. tuvastada kas juurdepääsupiirangu seadmine dokumentidele (4.1-1/75/2023 ja 4.1-1/74/2023) mis ise juurdepääsupiiranguga teavet ei sisalda on õiguspärane põhjusel, et dokumendis on mainitud dokumenti mis sisaldab isikuandmeid.
3. Teha Pärnu linnavalitsusele ettekirjutus teabenõude (30.07.2024 täiendav 07.08.2024) nõuetekohaseks täitmiseks, edastades dokumendid selliselt, et kinni ei oleks kaetud teave millele ei ole õigust juurdepääsupiirangut seada. Kohustada Pärnu linnavalitsust avalikustama dokumendid mis ise piiranguga teavet ei sisalda dokumendiregistris, et oleks võimalik kasutada oma seadusest tulenevat õigust, tutvuda selliste dokumentidega teabenõuet esitamata.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Kuna linnavalitsusele ei ole teada, millise info on Eraisik Andmekaitse Inspektsioonile esitanud, edastame kogu 30.07.2024 teabenõude täitmisega seonduva kirjavahetuse (lisad 1-4). Linnavalitsuse 06.08.2024 vastusest teabenõudele nähtub, et dokumendid nr 4.1-1/75/2023 ja 4.1-1/74/2023 edastati täies ulatuses ning viidati, et dokumentidel on juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel põhjusel, et dokumentides mainitud lisad sisaldavad eraelulisi isikuandmeid.

Linnavalitsuse selgituse kohaselt *dokumentide 4.1-1/75/2023 ja 4.1-1/74/20231 puhul on tegemist distsiplinaarkaristuse määramisega linnavalitsuse ametnikele. Mõlemal käskkirjal on*

kaks lisa – distsiplinaarmenetluse kokkuvõte ja ametniku selgitus. Lisadele on viidatud käskkirja punktis 1. Viidatud lisad on juurdepääsupiiranguga AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel, mistõttu on ka käskkirjadele nr 4.1-1/75/2023 ja 4.1-1/74/2023 kehtestatud juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel.

Pärnu Linnavalitsuse kasutatav dokumendihaldussüsteem võimaldab juurdepääsupiirangu kehtestada kogu dokumendile, mitte aga selle dokumendi juures olevatele lisadele. Käskkirjade juures on lisadena distsiplinaarmenetluse kokkuvõte ja ametniku selgitus.

Dokumentide nr 4.2-1/14/2024 ja nr 4.2-1/11/20242 puhul on tegemist töölepingulises suhtes tööandja poolse hoiatuse andmisega töötajale. Dokumentidele on kehtestatud juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel töötaja eraelu kaitseks. Dokumentidest nähtub tööandja hinnang töötaja isikuomadustele ja käitumisele. Töötaja nime avalikustamine võib kahjustada tema mainet ja väärikust. Eksimused, mille pärast on peetud vajalikuks hoiatada, ei ole sellised, mis õigustaksid töötaja nime avalikustamist. Avalikustamine võib põhjustada ebavajalikku sotsiaalset survet. Linnavalitsuse hinnangul kaalub kohaliku omavalitsuse töötaja õigus eraelu puutumatusele (PS § 26) üles vaide esitaja õiguse saada teavet. Arvestada tuleb, et tegemist on töölepingu alusel töötajatega mitte ametnikega. Katsime vaide esitajale edastatavas käskkirjas kinni andmed, mis võimaldaksid lihtsalt tuvastada töötajat. Kuna linnavalitsuse struktuuriüksused on suhteliselt väikesed, nimeliselt on koosseisud avalikustatud linna veebilehel, siis pidasime põhjendatuks kinni katta lisaks töötaja nimele ka töötaja struktuuriüksuse ja vahetu juhi nime.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele ja vaide ese

1. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mistahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduse või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. AvTS § 3 lg 2 kohaselt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras. Juurdepääsupiirangu alused on ära toodud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes**.**

2. Isiku õigus teabenõuet esitada tuleneb avaliku teabe seadusest. AvTS § 6 kohaselt on teabenõue teabenõudja poolt samas seaduses sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks. Teabenõudja on iga isik, kes esitab teabevaldajale nõude AvTS-s sätestatud korras (AvTS § 7).

3. AvTS § 9 lg 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud võimaldama tema valduses olevale teabele juurdepääsu seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 punkti 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele on teabenõudjal juurdepääsuõigus ning tagama kinnipidamise juurdepääsupiirangutest (AvTS § 9 lg 1 p 7).

4. Juhud, millal teabevaldajal on õigus teabenõude täitmisest keelduda, on ära toodud AvTS § 23. Sama paragrahvi lg-st 3 tulenevalt tuleb keeldumist ka põhjendada.

Vaide ese ja teabenõudele vastamine

5. Vaide kohaselt esitas vaide esitaja 30.07.2024 Pärnu Linnavalitsusele teabenõude käskkirjade saamiseks, milledele oli kehtestatud juurdepääsupiirang eraelu kaitseks. 06.08.2024 kirjaga nr 4.3-//6855-1 väljastas linnavalitsus vaide esitaja poolt

soovitud dokumendid nr 4.1-1/75/2023 ja 4.1-1/74/2023 täies ulatuses ning käskkirjad nr 4.2-1/14/2024 ja nr 4.2-1/11/20242 osaliselt, kattes neis kinni ametnike ja töötajate andmed ja töökohad, mille kinni katmine vaide esitaja hinnangul ei olnud õiguspärane.

6. 07.08.2024 esitas vaide esitaja linnavalitsusele täiendava teabenõude, milles teatas, et ei nõustu noomituste ja distsiplinaarkaristuste käskkirjadel ametikohtade, osakondade, vahetu juhi, teenistuse juhataja ja teiste seotud ametnike ja kolleegide nimede kinni katmisega, mis kuidagi ei riiva kellegi eraelu puutumatust. Samuti leiab vaide esitaja*, et AvTS § 28 lg 1 p 14 kohaselt on kohalikul omavalitsusel kohustus avalikustada riikliku järelevalve, haldusjärelevalve ja teenistusliku järelevalve käigus tehtud ettekirjutused ning otsused nende jõustumisest alates veebilehel või tulenevalt AvTS § 19 lg-st 1 lisada link veebilehel kus nendega on võimalik tutvuda)*.

7. Eeltoodust tulenevalt on **vaide esemeks dokumendides 4.2-1/14/2024 ja 4.2-1/11/2024 ainult ametikohtade, osakondade, vahetu juhi, teenistuse juhataja ja teiste seotud ametnike ja kolleegide nimede kinni katmine ning 4.1-1/75/2023 ja 4.1.-1/74/2023 ebaseadusliku juurdepääsupiirangu kehtestamine. Vaide esemeks ei ole hoiatuse saanud isikute nimed kinni katmine, kuna inspektsioonile arusaadavalt ei ole vaide esitaja seda vaidlustanud (vaide nõue p 1).**

Dokumendides 4.2-1/14/2024 ja 4.2-1/11/2024 ametnike nimede ja ametikohtade kinni katmine

8. Vastuses inspektsiooni järelepärimisele on Pärnu Linnavalitsus selgitanud, et d*okumentide nr 4.2-1/14/2024 ja nr 4.2-1/11/20242 puhul on tegemist töölepingulises suhtes tööandja poolse hoiatuse andmisega töötajale. Dokumentidele on kehtestatud juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel töötaja eraelu kaitseks. Linnavalitsuse hinnangul kaalub kohaliku omavalitsuse töötaja õigus eraelu puutumatusele (PS § 26) üles vaide esitaja õiguse saada teavet. Arvestada tuleb, et tegemist on töölepingu alusel töötajatega mitte ametnikega. Katsime vaide esitajale edastatavas käskkirjas kinni andmed, mis võimaldaksid lihtsalt tuvastada töötajat. Kuna linnavalitsuse struktuuriüksused on suhteliselt väikesed, nimeliselt on koosseisud avalikustatud linna veebilehel, siis pidasime põhjendatuks kinni katta lisaks töötaja nimele ka töötaja struktuuriüksuse ja vahetu juhi nime.*

9. Andmekaitse Inspektsioon nõustub Pärnu Linnavalitsusega selles, et hoiatuse saanud töötaja nimele piirangu kehtestamine on antud juhul põhjendatud. Seda enam, et kumbi hoiatuse saanud isikust ei tööta enam linnavalitsuses. Oluline on siinkohal ka see, et tegemist ei olnud ametnikega, vaid töölepingu alusel töötavate isikutega. Seega ei olnud käskkirjade nr 4.2-1/14/2024 ja nr 4.2-1/11/20242 puhul tegemist teenistusliku ega distsiplinaarmenetluse käskkirjadega, millele seadus ei luba karistuse kehtivuse ajal karistatud isiku nimele piirangut kehtestada.

10. Linnavalitsus on vastuses inspektsioonile selgitanud, et ametnike andmed ja ametikohad on kaetud kinni põhjusel, et *linnavalitsuse struktuuriüksused on suhteliselt väikesed, nimeliselt on koosseisud avalikustatud linna veebilehel, millest tulenevalt võib isik olla tuvastatav ka struktuuriüksuse nime ja vahetu juhi nime kaudu.*

11. Nõustume, et kui isikud jätkuvalt töötaks linnavalitsuses, siis ei ole välistatud, et eeltoodud andmete kaudu oleks hoiatuse saanud isik tuvastatav. Andmekaitse Inspektsioon saab eeltoodust aru selliselt, et piirang oli kehtestatud isiku kaitseks, kellele hoiatus tehti, mitte ametnike ega teiste töötajate eraelu kaitseks.

12. Kuna antud juhul hoiatuse saanud isikud enam linnavalitsuses ei tööta, siis inspektsiooni hinnangul ei ole alust piirata juurdepääsu ametnike ja struktuuriüksuste andmetele, sest ametnike nimede ja ametikohtade kaudu ei ole isikud enam tuvastatavad.

13. Siinkohal juhin siiski vaide esitaja tähelepanu ka sellele, et käskkirjade nr 4.2-1/14/2024 ja nr 4.2-1/11/2024 puhul ei ole tegemist teenistusliku järelevalvemenetluses ega ka distsiplinaarmenetluses antud käskkirjaga, millele seadus ei luba piirangut kehtestada, vaid tegemist on töölepingu seadusest tuleneva hoiatusega. Nimelt sätestab töötajate distsiplinaarvastutuse seaduse § 1, et eelnimetatud seadust kohaldatakse seadusega ettenähtud juhtudel, arvestades nendes sätestatud erisusi. Eeltoodud seadust ei kohaldata töölepingulistele suhetele. ATS ega töölepingu seadus ei näe töölepinguga töötajatele ette distsiplinaarvastutust. Seega ei ole asjakohane vaide esitaja viide AvTS § 28 lg 1 p-le 14.

14. Isegi kui asuda seisukohale, et töölepinguga töötajate tegevust puudutavale teabele kehtib ka AvTS § 36 lg-s 1 sätestatud keeld, mis ei luba kehtestada piirangut isiku mainet kahjustavale teabele, siis kehtib see ajal, kui isik täidab avalikke ülesandeid. Kui isik on asutusest lahkunud ja ei täida enam avalikke ülesandeid, siis pole enam alust tema andmeid avalikustada. Antud juhul ei ole hoiatuse saanud isikute andmete kinni katmine vaide kohaselt ka vaide esemeks.

15. Ka Tallinna Ringkonnakohus on asunud asjas nr 3-17-458 seisukohale, et AvTS § 35 lg 1 p 12 kohustab tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks teabe, mis sisaldab isikuandmeid, kui sellisele teabele juurdepääsu võimaldamine kahjustaks oluliselt andmesubjekti eraelu puutumatust. Ka juhul, kui teavet ei ole tunnistatud asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks, ei ole isikuandmete avalikustamine lubatud tingimusteta.

16. Kuna siin põrkuvad kaks põhiseadusest tulenevat õigust - õigus isikuandmete kaitsele ja eraelu puutumatusele ning õigus saada avalikku teavet, siis tuleb haldusorganil teabele juurdepääsu piirangute üle otsustamisel kui ka teabenõude täitmise otsustamisel kaaluda juurdepääsu soovinud isiku eesmärki ja huvi kaalukust ühelt poolt ning puudutatud isiku eraelu kaitse tähtsust teiselt poolt.

17. Andmekaitse Inspektsioon on siis seisukohal, et antud juhul kaalub hoiatuse saanud töötajate õigus isikuandmete kaitsele ja eraelu puutumatusele (peale töölt lahkumist) üles vaide esitaja õiguse juurdepääsuks hoiatuse saanud isikute andmetele.

18. Eeltoodust ning tulenevalt linnavalitsuse selgitustest, piirang kehtib ainult hoiatuse saanud isikute andmete kaitseks, mitte teiste töötajate ja ametikohtade kaitseks, siis tuleb linnavalitsusel vaide esitaja teabenõue käskkirjade nr 4.2-1/14/2024 ja nr 4.2-1/11/2024 osas uuesti läbi vaadata ning väljastada käskkirjad koos ametikohtade, osakondade, vahetu juhi, ametnike, teenistuse juhataja, teiste ametnike ja kolleegide nimedega, millele ei ole põhjust juurdepääsupiirangut kehtestada.

19. Juhul, kui linnavalitsus jätkuvalt leiab, et piirangute kehtestamine on põhjendatud, siis tuleb linnavalitsusel vaide esitajale täiendavalt selgitada, kuidas ja kelle eraelu puutumatust riivab otseste juhtide ja kolleegide nimede avalikustamine ning kuidas

nende nimede kaudu on noomituse saanud töötajad jätkuvalt tuvastatavad, kui isikud enam linnavalitsuses ei tööta ja nende nimed ei ole avalikud.

Dokumentidele nr 4.1-1/75/2023 ja nr 4.1.-1/74/2023 juurdepääsupiirangu kehtestamine

20. Vaide kohaselt on käskkirjadele nr 4.1-1/75/2023 ja nr 4.1.-1/74/2023 kehtestatud juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel põhjusel, et käskkirja lisad sisaldavad piiranguga andmeid. Vaide esitaja palub kontrollida piirangute kehtestamise õiguspärasust ning kohustada linnavalitsust eemaldama eelnimetatud dokumentidelt ebaseaduslikud juurdepääsupiirangud ja avaldama dokumendid dokumendiregistris, et nendega oleks võimalik tutvuda ilma teabenõuet esitamata.

21. Andmekaitse Inspektsioon nõustub vaide esitajaga siinkohal selles, et kui dokument ja sellele lisad on eraldiseisvad dokumendid, siis on õiguspärane teha piirangu märge ainult nendele dokumentidele, mis piiranguga teavet sisaldavad. Seega piirangu märke tegemine distsiplinaarkäskkirjale, mis piiranguga andmeid ei sisaldanud ei olnud õiguspärane.

22. Küll aga ei saa inspektsioon nõustuda vaide esitajaga selles, et linnavalitsus on jätnud ebaseaduslikult vaide esitaja poolt soovitud käskkirja dokumendiregistris avalikustamata. Kui dokument sisaldab lisasid, mis sisaldavad piiranguga andmeid, siis reeglina registreeritakse need ühe dokumendina, mida ei ole võimalik osaliselt avalikustada. Seega, kui ühte dokumenti ei ole võimalik eraldi avalikustada, mida on linnavalitsus vastuses inspektsioonile ka kinnitanud, siis kehtestatakse küll dokumendiregistris registreeritud dokumendile juurdepääsupiirang, kuid selliseid dokumente on võimalik küsida teabenõude korras.

23. Kuigi antud juhul distsiplinaarmenetluse käskkirjale juurdepääsupiirangu märke tegemine ei olnud õiguspärane, on inspektsioonile arusaadavalt Pärnu Linnavalitsus käskkirjad 4.1-1/75/2023 ja nr 4.1.-1/74/2023 vaide esitajale väljastanud täies ulatuses ehk siis vaide esitajale on tema poolt soovitud teave väljastatud. Kuna vaide esitajale on dokumendid väljastatud, puudub vaide esitajal samade dokumentide avalikustamise või avalikustamata jätmise osas vaide õigus, kuna see enam vaide esitaja õigusi ei riku, sest tal on eeltoodud teave olemas. HMS § 71 lg 1 kohaselt ei saa vaiet esitada lihtsalt objektiivse õiguspärasuse kaitsmiseks õiguskorras.[1]

24. Siinkohal pean vajalikuks vaide esitajale ka selgitada, et AvTS § 36 lg 1 p 12 ei luba kehtestada piirangut riikliku järelevalve, haldusjärelevalve või teenistusliku järelevalve korras või distsiplinaarkorras jõustunud ettekirjutustele ja antud aktidele ning andmetele kehtivate karistuste kohta. Avaliku teenistuse seaduse (ATS) § 79 lg 2 kohaselt distsiplinaarkaristuse kehtivus kustub aasta möödumisel karistuse määramise haldusakti jõustumisest.

[1] HMS käsiraamat lk 393

25. Tutvunud vaidele lisatud käskkirjadega, millest nähtub, et need on antud 05.10.2023 ning käskkirjas on viide, et käskkiri jõustub teatavaks tegemisest alates. Eeltoodust saab inspektsioon aru sellist, et käesolevaks ajaks on ametnikele määratud distsiplinaarkaristused kustunud. Kui karistus on kustunud, siis tuleb isikut käsitleda selliselt nagu teda ei olekski karistatud. Seega ei saa selliseid käskkirju enam isikustatud kujul küsida, kuna isik on karistuse ära kandnud. Ka kriminaalmenetluses peale karistuse kustumist ei kuulu süüdlase andmed enam avalikustamisele.

26. Eeltoodust tulenevalt kuigi teabenõude esitamise ajal ei olnud ametnike karistusandmed veel kustunud ning neile piirangut kehtestada ei saanud, mistõttu väljastati vaide esitajale õiguspäraselt käskkirjad täies ulatuses. Käesolevaks ajaks on karistus kustunud, mistõttu distsiplinaarkäskkirjade avalikustamine koos isikute andmetega ei oleks enam õiguspärane. Seega pole alust (isegi juhul kui käskkirja oleks võimalik ilma lisadeta eraldi avalikustada) teha ettekirjutust käskkirjade (peale isikute karistuse kustumist) isikustatud kujul avalikustamiseks, mistõttu jääb vaie käskkirjade dokumendiregistris avalikustamise osas rahuldamata.

27. Siinkohal juhin vaide esitaja tähelepanu ka sellele, et AvTS § 28 lg 1 p 14 kohustab veebilehel avalikustama riikliku järelevalve, haldusjärelevalve ja teenistusliku järelevalve käigus tehtud ettekirjutused ja otsused nende jõustumisest alates, kuid ei kohusta veebilehel avalikustama distsiplinaarmenetluses tehtud otsuseid ja ettekirjutusi.

/allkirjastatud digitaalselt/
Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel